

SVERIGES PENSIONÄRERS
RIKSFÖRBUND, SPRF

STADGAR

Fastställda 2009

FÖRBUNDSSTADGAR

§ 1 FÖRBUNDETS NAMN OCH UPPGIFT

Sveriges Pensionärers Riksförbund SPRF är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation, som företräder medlemmarna och för deras talan i gemensamma intressefrågor.

Förbundet är öppet för alla pensionärer/seniorer samt deras anhöriga.

SPRF skall

- verka för rekrytering av medlemmar till förbundet,
- verka för jämställdhet mellan kvinnor och män och motarbeta all form av diskriminering,
- verka för värdesäkrade och förbättrade pensioner,
- verka för att samhället ger erforderlig trygghet och visar respekt för de äldres rättigheter,
- främja medlemmarnas aktiviteter inom kultur och fritidsverksamhet m.m.,
- främja ett gott kamratskap mellan medlemmarna och samarbeta med andra organisationer.

§ 2 FÖRBUNDETS ORGANISATION

Mom. 1. Förbundets organisation utgörs av avdelningar, distrikt och förbundsstyrelse. Avdelning kan bilda klubbar.

Mom. 2. Avdelningarna är förbundets grundorganisation och svarar för förbundets lokala verksamhet. Deras verksamhetsområde fastställs av förbundsstyrelsen efter samråd med berörda avdelningar och distrikt.

Mom. 3. Distriktet är en sammanslutning av avdelningar inom ett eller flera län/regioner och svarar inom sitt område för den regionala verksamheten. Förbundsstyrelsen fastställer varje distrikts verksamhetsområde.

Mom. 4. Förbundsstyrelsen leder den centrala verksamheten och är mellan kongresserna förbundets beslutande organ.

Mom. 5. Förbundskongressen är förbundets högsta beslutande instans.

Mom. 6. Förbundet har sitt säte i Stockholmsområdet.

§ 3 MEDLEMSKAP

Mom. 1. Anslutning till förbundet sker normalt till den avdelning inom vars verksamhetsområde vederbörande är bosatt.

Mom. 2. Direkt anslutning till förbundet som enskild medlem kan inte ske.

- Mom.* 3. Pensionärsförening som inte tillhör annan huvudorganisation kan medges anslutning till förbundet enligt av förbundsstyrelsen utarbetade normer.
- Mom.* 4. Medlemskap registreras när den första medlemsavgiften är betald.
- Mom.* 5. Medlem som uppträder så att förbundets intressen eller anseende allvarligt skadas kan uteslutas ur förbundet. Sådant beslut fattas av förbundsstyrelsen efter förslag eller hörande av avdelnings- eller distriktsstyrelse. Före beslut om uteslutning skall medlem beredas tillfälle att yttra sig.

§ 4 FÖRBUNDS- OCH MEDLEMSAVGIFT

- Mom.* 1. Förbundsavgift för kommande år under kongressperioden fastställs av kongressen.
- Mom.* 2. Den totala medlemsavgiften, förbunds- och avdelningsavgift, skall betalas senast under februari månad och avser kalenderåret. För under sista kvartalet nytillkomna medlemmar gäller erlagd avgift även för nästkommande kalenderår. Detta gäller dock inte vid återinträde.
- Mom.* 3. Redovisning till avdelningarna sker normalt före utgången av mars månad.
- Mom.* 4. Medlem, som trots påminnelse inte erlagt årsavgift före september månads utgång, anses ha lämnat förbundet.
- Mom.* 5. Medel till förbundets fonder kan uttaxeras enligt kongressens beslut.

§ 5 KONGRESS

- Mom.* 1. Ordinarie kongress sammanträder vart fjärde år eller enligt kongressens beslut. Tid och plats för kongressen bestäms av förbundsstyrelsen.
- Mom.* 2. Vid kongressen får varje avdelning representeras av ett ombud för varje påbörjat 1000-tal medlemmar, dock högst tre ombud.
- Mom.* 3. Medlemsantalet grundas på uppgifter i förbundets medlemsmatrikel vid årsskiftet före kongressen.
- Mom.* 4. Varje distrikt får representeras av ett ombud.
- Mom.* 5. För ombud/ersättare utfärdar avdelnings- och distriktsstyrelsen behörighetshandling. Behörighetshandling för ombud och ersättare tillställs förbundsstyrelsen senast två (2) månader före kongressen.
- Mom.* 6. Medlem som inte är ombud och andra intresserade får i mån av plats närvara vid kongressen, dock utan kostnad för förbundet.
- Mom.* 7. Förbundsstyrelsen planlägger kongressens arbete och upprättar förslag till dag- och arbetsordning.
- Mom.* 8. Kallelse till ordinarie kongress utfärdas av förbundsstyrelsen,

minst åtta (8) månader före kongressen. I kallelsen skall sista motionsdag anges.

Mom. 9. Motion till ordinarie kongress skall ha kommit in till förbundsstyrelsen senast fem månader före kongressen. Motion kan avges av avdelning, distrikt eller enskild medlem. Motion från enskild medlem skall senast sex månader före kongressen lämnas till vederbörande avdelning, som med eget yttrande sänder den vidare till förbundsstyrelsen före motionstidens utgång.

Mom. 10. Kongresshandlingarna skall vara ombuden tillhanda senast sex veckor före kongressen. Valberedningens förslag tillställs ombuden senast två veckor före kongressen.

Mom. 11. Kongressen skall

- pröva om kongressen blivit utlyst i enlighet med stadgarna,
- utse presidium, justerare och rösträknare,
- fastställa dag- och arbetsordning,
- granska förbundsstyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden och pröva frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsens ledamöter,
- fastställa förbundsavgiften,
- besluta om eventuell extra uttaxering,
- besluta om verksamhetens mål och inriktning,
- behandla inkomna motioner,
- behandla förbundsstyrelsens förslag samt frågor förbundsstyrelsen hänskjuter till kongressen,
- fastställa arvoden och ersättningar,
- förrätta val,
- utse valberedning.

Mom. 12 Alla frågor utom val avgörs med öppen omröstning. Val avgörs med öppen omröstning om inte någon röstberättigad begär sluten omröstning. Vid lika röstetal, utom vid val, gäller den mening som förbundsordföranden företräder. Vid val med lika röstetal avgörs valet genom lottning.

Mom. 13. Förbundsstyrelsens ledamöter deltar i kongressen på samma villkor som kongressombuden, dock inte i fråga om ansvarsfrihet. Revisorerna deltar med yttrande- och förslagsrätt.

Mom. 14. Förbundsstyrelsen kallar till extra kongress när den så finner erforderligt. Extra kongress hålls också om revisorerna eller en tredjedel av antalet avdelningar begär det för behandling av viss fråga. På extra kongress får endast den eller de frågor behandlas som föranlett att kongressen sammankallats. Kallelse till extra kongress sker skriftligt till avdelningarna och distrikten senast två månader före kongressen.

Mom. 15. Förbundet svarar för kongresskostnader inklusive rese-
kostnader. Traktamenten och arvoden utgår inte till ombuden.

§ 6 FÖRBUNDSSTYRELSE OCH REVISORER

Mom. 1. Förbundsstyrelsen består av sju ledamöter. Förbundsstyrelsen väljs för kongressperiod, varvid förbundsordförande och vice förbundsordförande väljs särskilt. För samma period väljs sju ersättare. Dessa ska vid förfall för ordinarie ledamot inträda i ledamots ställe och vid ledamots avgång ersätta i den ordning de nämns i protokollet.

Mom. 2. Förbundsstyrelsen utser befattningshavare på kansliet enligt arbetsordning. Förbundsstyrelsen beslutar om tjänster på förbundskansliet samt om anställnings- och arbetsvillkor.

Mom. 3. Förbundets firma i ekonomiska angelägenheter tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av utsedda firmatecknare, två i förening, vid bank och utbetalningar var för sig.

Mom. 4. Förbundsstyrelsens arbetsutskott består av ordförande, vice ordförande samt ytterligare en ledamot från förbundsstyrelsen. Arbetsutskottet beslutar i löpande ärenden enligt delegering eller arbetsordning. Till utskottet utser styrelsen inom sig en ersättare.

Mom. 5. Förbundsstyrelsen sammanträder minst fyra gånger årligen på kallelse av ordföranden. Styrelsen skall också sammanträda om revisorerna eller minst tre av styrelsens ledamöter begär det för behandling av viss fråga.

Mom. 6. Förbundsstyrelsen är beslutsför då minst fyra ledamöter är närvarande.

Mom. 7. För granskning av förbundsstyrelsens verksamhet, förvaltning och räkenskaper väljer kongressen två revisorer och två ersättare för dessa. Förbundsstyrelsen skall anlita godkänd eller auktoriserad revisor för slutgranskning av förvaltningsrevisionen och bokslutet.

Mom. 8. Räkenskapsår är detsamma som kalenderår.

§ 7 VALBEREDNING

Mom. 1. Valberedningen väljs av kongressen för kongressperiod och består av minst tre ledamöter varav en sammankallande.

Mom. 2. För samma period väljs tre ersättare. Dessa ska vid förfall för ordinarie ledamot tjänstgöra i ledamotens ställe i den ordning de nämns i protokollet.

Mom. 3. Valberedningen skall under kongressperioden noggrant följa verksamheten i förbundet genom regelbundna kontakter med förbundsstyrelsen. Nomineringsprocessen inför nästa kongress-

period bör inledas senast åtta månader före det nästa kongress skall hållas. Valberedningen skall efter att ha inhämtat förslag från avdelningar och distrikt på kandidater till de olika uppdragen upprätta förslag till kongressen. Valberedningen kan också själv lägga förslag på kandidater. Förslaget skall tillsammans med en förteckning över samtliga nominerade personer överlämnas till förbundsstyrelsen senast fyra veckor före kongressen.

§ 8 VALBARHET

Medlem är valbar till uppdrag inom förbundet. Dock är medlem, som är ledamot eller ersättare i styrelse i organisation tillhörande annat riksförbund för pensionärer, inte valbar till styrelseuppdrag på någon nivå inom förbundet. Om ledamot eller ersättare inom förbundet åtar sig sådant uppdrag inom annat riksförbund för pensionärer är vederbörande skyldig att snarast lämna alla uppdrag inom förbundet.

§ 9 VAKANS PÅ ORDFÖRANDEPOSTEN

Om förbundsordföranden avgår under kongressperioden övertar vice förbundsordföranden ordförandeposten. Styrelsen utser inom sig ny vice förbundsordförande. Så sker också om vice ordföranden avgår.

§ 10 ANSVARSFÖRDELNING

- Mom.* 1. Förbundsordföranden leder, i samråd med förbundsstyrelsen och arbetsutskottet, förbundets verksamhet.
- Mom.* 2. Arbets- och ansvarsfördelningen på kansliet regleras i arbetsordning fastställd av förbundsstyrelsen.
- Mom.* 3. Räkenskaperna skall föras per kalenderår.
- Mom.* 4. Förbundskassören skall på förbundets bekostnad vara ansvarsförsäkrad.

§ 11 PERSONAL OCH DERAS FÖRSLAGSRÄTT

Personal på förbundskansliet deltar med yttrande- och förslagsrätt i sammanträden med kongressen, förbundsstyrelsen och arbetsutskottet enligt förbundsstyrelsens beslut.

§ 12 ORDFÖRANDEKONFERENS

- Mom.* 1. Under kongressperioden bör förbundsstyrelsen inbjuda ordförandena (ersättare) i avdelningarna och distrikten till en ordförandekonferens för att i samråd med förbundsstyrelsen diskutera aktuella frågor och framtidsfrågor.
- Mom.* 2. En sådan konferens är beslutande endast i frågor som hänskjutits dit av förbundsstyrelsen.
- Mom.* 3. Förbundet svarar för konferenskostnaderna inklusive

resekostnader, dock kan konferensavgift uttagas om särskilda skäl föreligger. Traktamenten och arvoden utgår inte till konferensdeltagare.

§ 13 FÖRBUNDETS TIDNING

Mom. 1. För främjandet av förbundets syften ger förbundet ut en medlemstidning.

Mom. 2. Förbundsstyrelsen utser redaktör och ansvarig utgivare för tidningen och ansvarar för den planliga utgivningen.

Mom. 3. Tidningen utges med minst fyra nummer per år.

Mom. 4. Alla ekonomiska transaktioner rörande tidningen ingår i förbundets övriga redovisning och bokföring.

Mom. 5. Redaktören föredrar i förbundsstyrelsen frågor som rör tidningen och som arbetsutskottet hänskjutit dit, dock inte ifråga om tidningens ekonomi.

Mom. 6. Redaktören skall samråda med arbetsutskottet, som tillika är redaktionskommitté, när detta påkallas eller då redaktören är tveksam om förbundets policy.

Mom. 7. Tidningen ingår i medlemsavgiften.

§ 14 MEDLEMSINFORMATION

Mom. 1. Informationen från förbundsstyrelsen rörande förbundets angelägenheter publiceras i medlemstidningen och på förbundets hemsida och anses därmed ha delgetts medlemmarna.

Mom. 2. Förbundsaktualiteter och annan information ges i förbundets informationsblad till avdelningar och distrikt.

§ 15 UTMÄRKELSER

Förtjänsttecken tilldelas den som aktivt och förtjänstfullt verkat för förbundet som

- ledamot i förbundsstyrelsen
- ledamot av avdelnings-/distriktsstyrelse efter minst sex år.
- person utanför de nämnda, när särskilda skäl föreligger, efter beslut av förbundsstyrelsen.

Förtroendevald som innehaft poster på olika nivåer inom förbundet i följd får tillgodoräkna sig den sammanlagda tiden.

§ 16 STADGEÄNDRING

Ändring av dessa stadgar kan endast ske genom beslut som fattas med anledning av förslag från förbundsstyrelsen, förbundsrevisorerna eller med anledning av motion på ordinarie kongress. För beslut om ändring erfordras två tredjedels majoritet.

§ 17 FÖRBUNDETS UPPLÖSNING

Mom. 1. För upplösning av förbundet fordras att fyra femtedelar av de röstande vid två på varandra följande kongresser, varav den ena ska vara ordinarie, är ense om beslutet.

Mom. 2. Vid beslut om upplösning bestämmer den sista kongressen hur tillgångarna ska disponeras.

§ 18 FUSION

Vid fusion med annat förbund krävs beslut av två på varandra följande kongresser. Det krävs vidare att båda kongresserna fattar beslut med minst två tredjedels majoritet av de röstberättigade ledamöterna

NORMALSTADGAR FÖR DISTRIKTEN

§ 1 OMFATTNING

Mom. 1. Distriktet är en sammanslutning av förbundets avdelningar inom ett eller flera län/regioner

Mom. 2. Rätt till medlemskap äger varje avdelning inom länet/regionen.

§ 2 UPPGIFTER

Mom. 1. Distriktet har till uppgift att i enlighet med distriktsstyrelsens beslut och i samarbete med avdelningarna leda den regionala verksamheten.

Distriktet skall

- aktivt stödja avdelningsstyrelser,
- utbilda funktionärer,
- verka för nybildning av avdelningar,
- anordna konferenser, temadagar och utbildning i aktuella ämnen,
- bistå och stimulera avdelningarna att utveckla den lokala verksamheten
- tillvarata medlemmarnas intresse bl. a i landstingets pensionärsråd (LPR)/motsvarande samt
- årligen före den 1 maj till förbundskansliet insända förteckning över förtroendevalda samt distriktets verksamhetsberättelse och ekonomiska rapport.

Mom. 2. Distriktet är partipolitiskt och religiöst obundet.

§ 3 BEFOGENHETER OCH ANSVAR

Mom. 1. Distriktets befogenheter utövas av årsmöte och distriktsmöten med kallelse, dagordning och protokoll. Mellan dessa är styrelsen distriktets verkställande organ.

Mom. 2. Styrelsens medlemmar ansvarar gemensamt för förvaltningen av distriktets medel.

Mom. 3. Medelsförvaltning skall ordnas på ett betryggande sätt och vara underkastad kontroll.

Mom. 4. Räkenskaperna skall föras kalenderårsvis.

Mom. 5. På årsmöte liksom på distriktsmöte får varje avdelning representeras av ett ombud per påbörjat 100-tal medlemmar i avdelningen, dock högst fem. Distriktsstyrelsens ledamöter deltar i årsmötet på samma villkor som ombuden dock inte i fråga om ansvarsfrihet. Revisorerna deltar med yttrande- och förslagsrätt.

§ 4 STYRELSEN

Mom. 1. Distriktets styrelse bör bestå av ett ojämnt antal ledamöter valda på

distriktets årsmöte. Ordföranden väljs särskilt och på ett år, ledamöterna på två år, hälften växelvis. Årsmötet utser också minst två ersättare för ett år, som vid förfall för ledamot inkallas samt vid avgång ersätta enligt i protokollet angiven ordningsföljd.

Mom. 2. Styrelsen utser bland ledamöterna

- vice ordförande,
- sekreterare samt
- kassör

Dessutom utser styrelsen

- ledamöter och ersättare i landstingens/regionernas Pensionärsråd,
- studieorganisatör,
- folkhälsoansvarig,
- IT-ansvarig samt
- trafiksäkerhetsombud.

Mom. 3. Styrelsen är beslutsmässig då fler än halva antalet ledamöter är närvarande. Vid lika röstetal är ordförandens röst utslagsgivande, utom vid val. Vid val med lika röstetal avgörs valet genom lottning.

Mom. 4. Vid sammanträdena skall föras protokoll som ska justeras av ordföranden. Kopior skall tillställas ledamöter, ersättare, revisorer, sammankallande i valberedningen och distriktets avdelningar.

§ 5 VAKANS PÅ ORDFÖRANDE POSTEN

Om distriktsordföranden avgår under valperioden övertar vice ordföranden ordförandeposten. Styrelsen utser inom sig ny vice ordförande.

§ 6 FRAMSTÄLLNING TILL MYNDIGHET

Distriktet får inte utan förbundsstyrelsens medgivande göra framställning till central myndighet, central organisation eller motsvarande.

§ 7 REVISION

Mom. 1. För granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper utser årsmötet två revisorer och två ersättare för ett år.

Mom. 2. Räkenskaper, protokoll och övriga för revisionen erforderliga handlingar skall vara överlämnade till revisorerna senast fyra veckor före årsmötet.

Mom. 3. Granskade handlingar och revisionsberättelsen skall tillställas distriktsstyrelsen senast två veckor före årsmötet.

§ 8 VALBEREDNING

Årsmötet väljer en valberedning bestående av minst tre ledamöter, varav en sammankallande. Beträffande valbarhet till valberedningen och andra förtroendeuppdrag gäller vad som anges i förbunds stadgar § 8. Ledamöterna utses för ett år. Valberedningen skall avge sitt förslag senast två veckor före årsmötet.

§ 9 ÅRSMÖTE

Mom. 1. Distriktets årsmöte skall hållas före mars månads utgång.

Mom. 2. På dagordningen skall följande ärenden tas upp:

- 1 Mötets öppnande
- 2 Fråga om mötet blivit stadgeenligt utlyst
- 3 Fastställande av röstlängd
- 4 Fastställande av dagordning
- 5 Val av ordförande för mötet
- 6 Val av sekreterare för mötet
- 7 Val av två justerare tillika rösträknare
- 8 Styrelsens verksamhetsberättelse
- 9 Revisorernas berättelse
- 10 Fastställande av resultat- och balansräkning
- 11 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- 12 Årets verksamhetsplan
- 13 Fastställande av ev. arvoden och ersättningar
- 14 Avgift till distriktet för det kommande året
- 15 Fastställande av budget för det löpande året
- 16 Val av ordförande till styrelsen
- 17 Val av ledamöter till styrelsen
- 18 Val av ersättare till styrelsen
- 19 Val av kongressombud (i förekommande fall)
- 20 Val av två revisorer
- 21 Val av två ersättare till revisorer
- 22 Val av ledamöter till valberedningen varav en sammankallande,
- 23 Behandling av förslag från styrelsen och av inlämnade motioner
(se § 10)
- 24 Eventuella uppvaktningar/avtackningar
- 25 Avslutning

§ 10 MOTION

Motion från avdelning skall skriftligen inlämnas till styrelsen före februari månads utgång. Motion från enskild medlem skall före januari månads utgång inlämnas till avdelningen, som med eget yttrande sänder den till distriktsstyrelsen. Distriktsstyrelsen avger skriftligt utlåtande över förslaget.

§ 11 DISTRIKTSMÖTEN

Mom. 1. Distriktsmöten hålls när styrelsen finner det erforderligt eller när minst en tredjedel av avdelningarna i distriktet för viss fråga begär det hos styrelsen.

Mom. 2. På distriktsmöte får endast den eller de frågor behandlas som

föranlett att distriktsmötet sammankallats.

§ 12 KALLELSE TILL MÖTEN

- Mom.* 1. Kallelse till årsmöte eller distriktsmöten skall ske minst två veckor före mötet på sätt styrelsen bestämmer. Samtliga årsmöteshandlingar skall vara ombuden till handa senast sju dagar före årsmötet.
- Mom.* 2. Till styrelsens sammanträden utgår kallelse på sätt och tid som styrelsen bestämmer.

§ 13 RÖSTNING

- Mom.* 1. Vid omröstning gäller enkel majoritet om inte annat föreskrivits. (Se §§ 14-15).
- Mom.* 2. Alla frågor utom val avgörs med öppen omröstning. Val avgörs med öppen omröstning om inte någon röstberättigad begär sluten omröstning.
- Mom.* 3. Vid lika röstetal utom vid val, gäller den mening som sittande ordförande företräder. Vid val med lika röstetal avgörs valet genom lottning.

§ 14 STADGEÄNDRING

Ändring av distriktsstadgarna kan endast ske genom beslut med två tredjedels majoritet som fattas på årsmötet med anledning av förslag från styrelsen, revisorerna eller motion. Distriktet kan utforma sina stadgar efter eget bedömande och eget behov. Dock får de inte strida mot förbundsstadgarna eller förbundets uppgifter och syften. Innan stadgarna ändras skall förslaget underställas förbundsstyrelsen för godkännande.

§ 15 DISTRIKTETS UPPLÖSNING

- Mom.* 1. För upplösning av distriktet erfordras att fyra femtedelar av i omröstningen deltagande vid årsmötet är eniga om beslutet.
- Mom.* 2. För att frågan om upplösning skall kunna behandlas skall den finnas upptagen på årsmötets dagordning som skall vara tillgänglig för avdelningarna under tid som anges i § 12 i distriktets stadgar. Innan fråga om upplösning upptas på dagordning skall förbundsstyrelsen underrättas.
- Mom.* 3. Vid beslut om upplösning skall tillgångar överföras till förbundet för fondering och handlingarna arkiveras vid lokala arkiv eller hos förbundet. De fonderade medlen får endast användas för återbildning eller nybildning av distrikt efter beslut av förbundsstyrelsen i varje särskilt fall.

NORMALSTADGAR FÖR AVDELNINGAR

§ 1 AVDELNINGENS UPPGIFT

Mom. 1. Avdelningen är öppen för alla pensionärer/seniorer och deras anhöriga att söka medlemskap i.

Mom. 2. Avdelningen skall

- främja ett gott kamratskap och anordna olika aktiviteter för medlemmarna såsom sammankomster, resor, studier, folkhälsoaktiviteter etc
- verka för och bevaka att samhället ger erforderlig trygghet och visar respekt för de äldres rättigheter, bl.a. genom att aktivt delta i det kommunala pensionärsrådet (KPR)
- aktivt rekrytera medlemmar till förbundet
- bevaka möjligheterna att söka tillgängliga samhälleliga bidrag.

Mom. 3. Avdelningen är partipolitiskt och religiöst obunden.

Mom. 4. Avdelningen bör samverka med lokala pensionärs- och seniororganisationer.

Mom. 5. Avdelningen kan bilda klubb/ar. Klubb/ar är en del av avdelningen och omfattas av dess verksamhet, ekonomi och revision.

§ 2 MEDLEMSAVGIFT

Mom. 1. Den lokala avdelningens medlemsavgift för nästkommande kalenderår fastställs på årsmötet

Mom. 2. För nyttillkomna medlemmar under sista kvartalet gäller erlagd avgift även för nästkommande år.

§ 3 BEFOGENHETER OCH ANSVAR

Mom. 1. Avdelningens befogenheter utövas av årsmöte och avdelningsmöten med kallelse, dagordning och protokoll.

Mom. 2. Mellan dessa är styrelsen avdelningens beslutande och verkställande organ.

Mom. 3. Styrelsens medlemmar ansvarar gemensamt för förvaltningen av avdelningens medel.

Mom. 4. Medelsförvaltningen ska ordnas på ett betryggande sätt och vara underkastad behörig kontroll.

Mom. 5. Räkenskaperna ska föras kalenderårsvis.

§ 4 STYRELSEN

Mom. 1. Avdelningens styrelse bör bestå av ett ojämnt antal ledamöter valda vid avdelningens årsmöte. Ordföranden väljs särskilt och på ett år, ledamöterna på två år, hälften växelvis. Årsmötet utser också minst

två ersättare på ett år att vid förfall för ledamot inkallas och vid avgång ersätta enligt i protokollet angiven ordning. Om ovan nämnda förfarande inte kan tillämpas skall samråd ske med förbunds- och distriktsstyrelsen.

Mom. 2. Styrelsen utser bland ledamöterna vice ordförande, sekreterare och kassör.

Mom. 3. Styrelsen utser ledamöter till de kommunala pensionärsråden (KPR) samt nominerar ledamot till distriktsstyrelsen.

Mom. 4. Inom eller utom styrelsen utses medlemsregisteransvarig, studieorganisatör, reseansvarig, IT-ansvarig, trafiksäkerhetsombud, folkhälsoansvarig och rekryteringsansvarig.

Mom. 5. Styrelsen är beslutsmässig då fler än halva antalet ledamöter är närvarande. Vid lika röstetal är ordförandens röst utslagsgivande, dock ej vid val. Vid val med lika röstetal avgörs valet genom lottnings.

Mom. 6. Vid sammanträden skall föras protokoll som skall justeras av ordföranden. Kopior skall tillställas ledamöter, ersättare, revisorer och valberedningens sammankallande.

§ 5 VAKANS I STYRELSEN

Avgår ordföranden eller annan styrelseledamot under valperioden övertar vice ordföranden ordförandeposten och ersättare ledamotsposten. Om detta förfarande inte kan tillämpas, skall nyval snarast ske vid avdelningsmöte.

§ 6 FRAMSTÄLLNING TILL MYNDIGHET

Avdelning får inte utan förbundsstyrelsens medgivande göra framställning till central myndighet, central organisation eller motsvarande.

§ 7 STYRELSENS UPPGIFTER

Mom. 1. Styrelsen organiserar och leder avdelningens verksamhet och avgör ärenden som inte är av sådan natur att de bör föreläggas årsmötet, eller då ett avgörande inte lämpligen kan skjutas upp till dess sådant möte hunnit inkallas.

Mom. 2. Styrelsen har till uppgift att

- rekrytera nya medlemmar,
- förbereda ärenden som ska avgöras av årsmötet och verkställa sådana mötesbeslut,
- bilda klubbar när så erfordras,
- tillse att avdelningens räkenskaper efter årets utgång avslutas och i färdigt skick ställs till revisorernas förfogande inom tid som anges i § 9 samt
- till förbundskansliet och distriktet före 15 mars insända förteckning över förtroendevalda, verksamhetsberättelse och ekonomisk rapport samt uppgift om nästkommande års lokala medlemsavgift och

verksamhetsplan

§ 8 ARBETSFÖRDELNING

Ordföranden leder avdelningens verksamhet. Arbetsfördelning i övrigt upprättas inom styrelsen.

§ 9 REVISION

- Mom. 1.* För granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper utser årsmötet två revisorer med två ersättare. Dessa väljs för ett år.
- Mom. 2.* Räkenskaper, protokoll och övriga för revisionen erforderliga handlingar skall vara överlämnade till revisorerna senast fyra veckor före årsmötet.
- Mom. 3.* Granskade handlingar och revisionsberättelse skall tillställas styrelsen senast två veckor före årsmötet.

§ 10 VALBEREDNING OCH VALBARHET

Årsmötet skall välja en valberedning bestående av minst tre ledamöter, varav en sammankallande. Ledamöterna utses för ett år. Beträffande valbarhet till valberedningen och andra förtroendeuppdrag gäller vad som anges i förbundets stadgar § 8. Valberedningen skall avge sitt förslag senast två veckor före årsmötet.

§ 11 ÅRSMÖTE

- Mom. 1.* Avdelningens årsmöte skall hållas före februari månads utgång.
- Mom. 2.* På dagordningen skall följande ärenden tas upp
1. Mötets öppnande
  2. Parentation
  3. Fråga om mötet blivit stadgeenligt utlyst
  4. Fastställande av röstlängd
  5. Fastställande av dagordning
  6. Val av ordförande för mötet
  7. Val av sekreterare för mötet
  8. Val av två justerare tillika rösträknare
  9. Styrelsens verksamhetsberättelse
  10. Revisorernas berättelse
  11. Fastställande av resultat- och balansräkning
  12. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
  13. Årets verksamhetsplan
  14. Fastställande av eventuella arvoden och ersättningar
  15. Fastställande av lokal medlemsavgift för det nästkommande året
  16. Fastställande av budget för det löpande året
  17. Val av ordförande i styrelsen
  18. Val av ledamöter i styrelsen

19. Val av ersättare i styrelsen
20. Val av två revisorer
21. Val av två ersättare till revisorerna
22. Val av kongressombud (i förekommande fall)
23. Val av ombud och ersättare till distriktets årsmöte
24. Val av ledamöter i valberedning, varav en sammankallande
25. Behandling av förslag från styrelsen och inlämnade motioner. (se § 12)
26. Eventuella uppvaktningar/avtackningar
27. Avslutning

§ 12 MOTIONER

Förslag från medlem, avsett att behandlas på årsmötet, skall skriftligen inlämnas till styrelsen före januari månads utgång. Styrelsen avger skriftligt utlåtande över förslaget.

§ 13 AVDELNINGSMÖTEN OCH AVDELNINGSTRÄFFAR

- Mom. 1.* Avdelningsmöten med kallelse, dagordning och protokoll hålls när styrelsen finner det erforderligt eller när minst en tredjedel av avdelningens medlemmar för visst ändamål begär det hos styrelsen.
- Mom. 2.* På avdelningsmöte får endast den eller de frågor behandlas som föranlett att avdelningsmötet sammankallats.
- Mom. 3.* Avdelningsträffar hålls som regel tio gånger per år.

§ 14 KALLELSE TILL MÖTEN

- Mom. 1.* Kallelse till årsmöte skall ske senast två veckor före mötet på sätt som styrelsen bestämmer. Årsmöteshandlingarna skall hållas tillgängliga på sätt som anges i kallelsen senast sju dagar före årsmötet.
- Mom. 2.* Kallelse till avdelningsmöte skall ske senast en vecka före mötet.
- Mom. 3.* Kallelse till styrelsens sammanträden sker på sätt och tid som styrelsen bestämmer.

§ 15 RÖSTNING

- Mom. 1.* Vid omröstning gäller enkel majoritet om inte annat föreskrivits (se §§ 17, 18,19 och 20).
- Mom. 2.* Alla frågor utom val avgörs med öppen omröstning. Val avgörs med öppen omröstning om inte någon röstberättigad begär sluten omröstning.
- Mom. 3.* Vid lika röstetal utom vid val gäller den mening som sittande ordförande företräder. Vid val med lika röstetal avgörs valet genom lottning.
- Mom. 4.* Avdelningens styrelseledamöter deltar i årsmötet på samma villkor som medlemmarna dock inte i fråga om ansvarsfrihet.

§ 16 HEDERSMEDLEM

Till hedersmedlem kan utses medlem, som genom betydande insatser gjort sig särskilt förtjänt av avdelningens uppskattning.

§ 17 UTESLUTNING

Medlem som uppträder så att förbundets intressen eller anseende allvarligt skadas, kan uteslutas ur förbundet genom beslut av förbundsstyrelsen efter förslag av avdelnings- eller distriktsstyrelse. För förslag om uteslutning erfordras att minst två tredjedelar av ledamöterna är eniga om förslaget. Över förslag om uteslutning skall berörd medlem beredas tillfälle att yttra sig.

§ 18 STADGEÄNDRING

Ändring av avdelningsstadgarna kan endast ske genom beslut med två tredjedels majoritet på årsmöte med anledning av förslag från styrelsen, revisorerna eller motion. Avdelningarna kan utforma sina stadgar efter eget bedömande och eget behov. Dock får de inte strida mot förbundsstadgarna eller förbundets uppgifter och syften. Innan stadgeändring sker skall förslaget underställas förbundsstyrelsen för godkännande

§ 19 OMVANDLING AV AVDELNING TILL KLUBB

- Mom. 1.* Avdelning, som av olika skäl finner det lämpligt att omvandlas till klubb, beslutar om detta vid årsmöte med iakttagande av bestämmelserna i § 20 mom. 1 – 2 och i samråd med den avdelning som den nya klubben skall tillhöra (klubbansvarig avdelning).
- Mom. 2.* Vid beslut om omvandling skall tillgångar överföras till den klubbansvariga avdelningen och reserveras för den nybildade klubbens verksamhet. Handlingarna arkiveras hos den klubbansvariga avdelningen.
- Mom. 3.* Medlemmarna överförs till den klubbansvariga avdelningen med angivande av klubbtillhörighet.
- Mom. 4.* Efter det att omvandling beslutats och verkställt är bestämmelserna i normalstadgar för klubbar tillämpliga för den till klubb omvandlade avdelningen.

§ 20 AVDELNINGENS UPPLÖSNING

- Mom. 1.* För upplösning av avdelningen erfordras att fyra femtedelar av i omröstningen deltagande vid årsmöte är eniga om beslutet.
- Mom. 2.* För att frågan om upplösning av avdelningen skall kunna behandlas skall den finnas upptagen på årsmötets dagordning, som skall vara tillgänglig för medlemmarna under tid som anges i § 14. Innan frågan om upplösning tas upp på dagordning skall förbundsstyrelsen och

- distriktsstyrelsen underrättas.
- Mom. 3.* Vid beslut om upplösning skall tillgångar överföras till förbundet för fondering och handlingarna arkiveras vid lokala arkiv eller hos förbundet. De fonderade medlen får endast användas för återbildning eller nybildning av avdelningar och/eller klubb efter beslut av förbundsstyrelsen i varje särskilt fall.
- Mom. 4.* Kvarvarande medlemmar överförs efter samråd till den eller de avdelningar som förbundsstyrelsen efter hörande av distriktsstyrelsen bestämmer.

Normalstadgar för klubbar

§ 1 OMFATTNING

- Mom. 1.* I § 1, mom. 5 normalstadgar för avdelningar, finns grundläggande bestämmelser om klubbildning. I det följande anges närmare bestämmelser om klubbar.
- Mom. 2.* Klubb kan bildas inom ett avgränsat geografiskt område såsom stadsdel, tätort utanför avdelningens huvudort eller liknande område och omfattar medlemmarna inom detta område. Klubb kan även bildas som är inriktad på medlemmar med viss yrkesbakgrund eller med specialintresse.
- Mom. 3.* Klubb bildas på initiativ av enskilda medlemmar eller av avdelningsstyrelsen. Beslut om klubbildning fattas av styrelsen i klubbansvarig avdelning och skall bekräftas vid nästkommande årsmöte.
- Mom. 4* Innan klubb bildas skall samråd ske med förbundsstyrelsen som fastställer avgränsningen.
- Mom. 5.* Beslut om bildande av klubb skall bl.a. innehålla följande uppgifter
- klubbens benämning och geografiskt verksamhetsområde alternativt specialområde
  - klubbledning, bestående av 1 – 3 personer
  - programverksamhet
  - budgetbestämmelser
  - formerna för kontakter mellan avdelningsstyrelse och klubbledning.
- Beslutet skall snarast delges förbundsstyrelsen och distriktsstyrelsen.

§ 2. KLUBBENS UPPGIFT

- Mom. 1.* Klubbens uppgift är i tillämpliga delar densamma som avdelningens uppgift med de i § 1 mom. 1 normalstadgar för avdelningar angivna punkterna.
- Mom. 2.* Klubbledningen skall i samråd med avdelningsstyrelsen upprätta en programplan och budgetplan för verksamheten kalenderårsvis.
- Mom. 3.* Avdelningsstyrelsen kan i samråd med klubbledningen meddela ytterligare riktlinjer för verksamheten.

§ 3. OMVANDLING AV KLUBB TILL AVDELNING

Klubbansvarig avdelning kan efter gemensamt beslut med klubb vid årsmöte omvandla en klubb till avdelning.

§ 4. STADGEÄNDRING

Ändring av klubbstadgarna kan endast ske genom beslut med två tredjedels majoritet på årsmöte med klubbansvarig avdelning i anledning av förslag från

styrelsen, revisorerna eller motion.

§ 5 UPPLÖSNING AV KLUBB

- Mom.* 1. För upplösning av klubb erfordras att fyra femtedelar av i omröstningen deltagande vid den klubbansvariga avdelningens årsmöte är eniga om beslutet.
- Mom.* 2. För att frågan om upplösning av klubben skall kunna behandlas skall den finnas upptagen på årsmötets dagordning, som skall vara tillgänglig för medlemmarna under tid som anges i § 14 normalstadgar för avdelningar.
- Mom.* 3. Vid beslut om upplösning skall tillgångarna överföras till klubbansvarig avdelning. Klubbens handlingar arkiveras hos avdelningen.

Dessa stadgar är antagna den 14 maj 2009